

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

« 02 » вересня 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка підприємства
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність

281 «Публічне управління та адміністрування»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма

«Управління та адміністрування регіональних економічних систем»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь

бакалавр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання

денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник

Ступнікер Ганна Леонідівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» і входить до вибіркової компоненти.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є закономірності функціонування і розвитку підприємства в ринкових умовах та організаційно-економічні відносини в сфері його виробничо-господарської діяльності.

Із вступом України в ринкову стадію свого розвитку змінилися форми ведення господарської діяльності. Господарюючим суб'єктам надані широкі права і можливості у реалізації своїх економічних інтересів, виборі способів організації виробництва, збуту продукції. При цьому підприємства виходять із власних ресурсних можливостей з урахуванням широкого спектру факторів, які впливають на ефективність використання виробничого потенціалу. Тому підприємства потребують компетентних кадрів з глибоким знанням законодавчої бази, соціальних аспектів господарювання та конкретної економіки.

Діяльність підприємств, яка пов'язана із задоволенням матеріальних потреб суспільства, підлягає впливу багатьох факторів і охоплює широкий спектр організаційно-технологічних та економічних питань.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			V	VI
Всього годин за навчальним планом, з них:	180	6	60	120
Аудиторні заняття, у т.ч:	68		30	38
лекції	54		30	24
лабораторні роботи				
практичні заняття	14			14
Самостійна робота, у т.ч:	112		30	82
підготовка до аудиторних занять	27		15	12
підготовка до контрольних заходів	35		15	20
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20			20
підготовка до екзамену	30			30
Форма підсумкового контролю			Залік	Екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: надання знань з основних розділів прикладної економіки, організації та результативності господарювання на рівні первинної ланки суспільного виробництва.

Завдання дисципліни: вивчення теорії та методологічних засад засвоєння практичних навичок управління підприємством у конкурентному середовищі, формування вмінь ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу комерційних структур.

Пререквізити дисципліни: «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Економіка зарубіжних країн», «Національна економіка».

Постреквізити дисципліни: «Маркетинг», «Менеджмент», «Теорія економічного аналізу», «Бухгалтерський облік», «Організація виробництва», «Основи бізнесу».

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Економіка підприємства» є здобуття студентами таких компетентностей.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК.10. Здатність виявляти базові закономірності функціонування сучасної економіки на макrorівні та мікрорівні

Заплановані результати навчання (РН).

РН.12. Визначати процеси, які відбуваються на рівні окремих економічних суб'єктів, мотиви та закономірності їхньої поведінки і форми взаємодії та на цій основі визначати способи формалізації та реалізації оптимальних економічних рішень суб'єктів господарювання.

Методи навчання: практичний, наочний, словесний.

Форми навчання: індивідуальна, групова, аудиторна (лекції, практичні заняття), позааудиторна (самостійна).

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
V семестр					
Змістовий модуль 1. Загальні положення економічної діяльності підприємства					
Підприємство як суб'єкт та об'єкт ринкових відносин	9	4			5
Соціально-економічне середовище підприємницької діяльності	11	6			5
Інвестиційні процеси	8	4			4
Інноваційні процеси	8	4			4
Управління підприємством	8	4			4
Техніко-технологічна база виробництва	8	4			4
Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції	8	4			4
Разом за змістовим модулем 1	60	30			30
VI семестр					
Змістовий модуль 2. Економічна оцінка ресурсів та фінансових результатів підприємства					
Капітал і виробничі фонди	14	4	2		8
Нематеріальні ресурси і активи	11	2	2		7
Оборотні кошти	14	4	2		8
Персонал, продуктивність та оплата праці	11	2	2		7
Витрати і ціни на продукцію	14	4	2		8
Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності	15	4	2		9
Економічна безпека підприємства	11	4	2		7
Разом за змістовим модулем 2	90	24	14		52
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	180	54	14		112

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1,2	Підприємство як суб'єкт та об'єкт ринкових відносин	4
3,4,5	Соціально-економічне середовище підприємницької діяльності	6
6,7	Інвестиційні процеси	4
8,9	Інноваційні процеси	4
10,11	Управління підприємством	4
12,13	Техніко-технологічна база виробництва	4
14,15	Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції	4
16,17	Капітал і виробничі фонди	4
18	Нематеріальні ресурси і активи	2
19,20	Оборотні кошти	4
21	Персонал, продуктивність та оплата праці	2
22,23	Витрати і ціни на продукцію	4
24,25	Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності	4
26,27	Економічна безпека підприємства	4

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Капітал і виробничі фонди	2
2	Нематеріальні ресурси і активи	2
3	Оборотні кошти	2
4	Персонал, продуктивність та оплата праці	2
5	Витрати і ціни на продукцію	2
6	Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності	2
7	Економічна безпека підприємства	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	27
2	Підготовка до контрольних заходів	35
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: - Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства; - Інвестиційні процеси; - Інноваційні процеси; - Нематеріальні ресурси і активи.	20 5 5 5 5
4	Підготовка до екзамену	30
	Усього годин	112

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основними методами контролю знань студентів є письмовий метод та практична перевірка.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

V семестр

Змістовий модуль 1. Загальні положення економічної діяльності підприємства

Максимальна оцінка за змістовий модуль 1 – 100 балів.

Оцінка поточного контролю за змістовий модуль 1 складається з:

–присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 30 балів. 1 лекція – 2 бали);
–письмове опитування (максимальна кількість – 30 балів. 1 питання – 15 балів): при відповіді на питання студент показує високий рівень знання матеріалу, дає повне обґрунтування термінів, робота написана охайно – 14-15 балів; при відповіді студент показує знання теоретичного матеріалу, але відповідь неповна, формулювання термінів неточне – 6-13 балів; при відповіді студент показує невисокий рівень знання теоретичного матеріалу, формулювання термінів не наведено, робота написана неохайно – 1-5 балів;

–конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях – 40 балів: надання повного розгорнутого конспекту у встановлені викладачем терміни – 40 балів; якщо конспект подано своєчасно, але основні питання викладено стисло та не в повному обсязі – 34-39; якщо

конспект подано своєчасно, але у конспекті допущені непринципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 28-33 балів; якщо конспект подано несвоєчасно, з допущенням незначних помилок та у конспекті відсутня необхідна деталізація, студент одержує 22-27 балів; якщо конспект подано у встановлені терміни, але допущені неправильні тлумачення, студент одержує 16-21 балів; якщо конспект подано із запізненням, у ньому допущені неправильні тлумачення, студент одержує 10-15 балів; студент частково розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 4-9 балів; якщо конспект подано несвоєчасно, у ньому містяться принципові помилки або повністю відсутня відповідь – 1-3 балів.

VI семестр

Змістовий модуль 2. Економічна оцінка ресурсів та фінансових результатів підприємства

Максимальна оцінка за змістовий модуль 2 – 100 балів.

Оцінка поточного контролю за змістовий модуль 2 складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 24 бали. 1 лекція – 2 бали);
- присутності студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 14 балів. 1 практичне заняття – 2 бали);

- письмове опитування (максимальна кількість – 30 балів. 1 питання – 15 балів): при відповіді на питання студент показує високий рівень знання матеріалу, дає повне обґрунтування термінів, робота написана охайно – 14-15 балів; при відповіді студент показує знання теоретичного матеріалу, але відповідь неповна, формулювання термінів неточне – 6-13 балів; при відповіді студент показує невисокий рівень знання теоретичного матеріалу, формулювання термінів не наведено, робота написана неохайно – 1-5 балів;

- конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях – 32 бали: надання повного розгорнутого конспекту у встановлені викладачем терміни – 32 балів; якщо конспект подано своєчасно, але основні питання викладено стисло та не в повному обсязі, студент одержує 26-31 балів; якщо конспект подано несвоєчасно, з допущенням незначних помилок та у конспекті відсутня необхідна деталізація, студент одержує 20-25 балів; якщо конспект подано із запізненням, у ньому не подано опис основних термінів, студент одержує 12-19 балів; студент подав конспект своєчасно, але не розкрив сутність питання, без необхідної деталізації та опису термінів – 6-11 балів; якщо конспект подано несвоєчасно, у ньому містяться принципові помилки, або повністю відсутня відповідь – 1-5 балів.

Критерії оцінки екзамену

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Відповіді на теоретичні питання	
			1 питання	2 питання
1.	Якість відповіді	Студент повністю розкрив теоретичне питання, показав вміння логічно і послідовно викладати матеріал, робити висновки, наводити, де можливо, приклади з наданням фактичного і статистичного матеріалу. На додаткові запитання викладача студент відповідає якісно	24-25	24-25
		Відповідь і висновки на теоретичне питання студентом виконані правильно, але стисло і неповно. Матеріал викладено без наведення достатньої кількості прикладів і статистичних даних. На додаткові питання викладача студент відповідає не в повному обсязі	16-23	16-23

		Відповідь і висновки на теоретичне питання студентом виконані неправильно. Студент не здатний самостійно формулювати висновки. На додаткові питання викладача студент відповідає зі значними помилками	11-15	11-15
		Студент розкрив суть теоретичного питання, але допустив грубі помилки при формулюванні висновків не тільки при самостійному розгляді питання, але і з урахування наведених викладачем запитань.	6-10	6-10
		Студент не розкрив суті теоретичного питання не здатний робити висновки. На додаткові питання викладача студент відповідає невпевнено	0-5	0-5
		Всього:	0-25	0-25
2.	Якість розв'язання задачі	Студент розв'язав задачу правильно, навів необхідні формули та надав пояснення всіх показників з одиницями вимірювання та коефіцієнтів	48-50	
		Студент розв'язав задачу правильно, навів необхідні формули, надав неповні пояснення розрахунку необхідних показників, однак не вказав одиниць вимірювання показників	41-47	
		Студент розв'язав задачу із незначними арифметичними помилками, навів необхідні формули, однак без детальних пояснень	31-40	
		Студент розв'язав задачу з арифметичними помилками, формули для розрахунків застосовані неправильно, без необхідних пояснень	21-30	
		Студент розв'язав задачу зі значними арифметичними помилками, формули для розрахунків не застосовані, пояснення не надані	11-20	
		Студент виконував розрахунки, але зробив їх неправильно або зовсім не розв'язав задачу	0-10	
		Всього:	0-50	
		Разом	100	

Підсумкова оцінка з дисципліни у V семестрі визначається за результатами змістового модуля 1.

Підсумкова оцінка з дисципліни у VI семестрі визначається як середня арифметична оцінка змістового модуля 2 та результатів екзамену.

Порядок зарахування пропущених занять відбувається у формі усного опитування (якщо пропущена лекція) та виконання індивідуального розрахункового завдання (якщо пропущене практичне заняття). У випадку несвоєчасного виконання завдань за наявності поважної причини зміни в нарахуванні балів не відбуваються.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника. – Суми : Університетська книга, 2012. – 864 с.
2. Економіка підприємства: навчальний посібник / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.
3. Економіка підприємства : навчальний посібник / Є. О. Балацький, О. М. Дутченко, Г. М. Шамота та ін. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2014. – 154 с.
4. Економіка промислового підприємства / О. І. Маслак, Л. Д. Воробйова. – Київ, центр учбової літератури, 2011. – 172 с.
5. Економічне управління підприємством : навч. посіб. / А.М. Колосов, О. В. Коваленко, С.К. Кучеренко, В. Г. Бикова; за заг. ред. А. М. Колосова – Старобільськ : Вид-во держ. закл. «Луган. Нац. Ун-т імені Тараса Шевченка», 2015. – 352 с.

Допоміжна

1. Мошенський С. З., Олійник О. В. Економічний аналіз: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. / За ред. д.е.н., проф. Ф. Ф. Бутинця. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2017. – 704 с.
2. Панасюк В. М. Витрати виробництва: управлінський аспект / В. М. Панасюк. – Тернопіль : Астон, 2015. – 288 с.
3. Економіка та фінанси підприємства: підручник / И. М. Петрович, Л. М. Прокопшин-Рашкевич. – Львів, 2014. – 408 с.

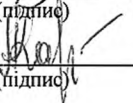
12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Податковий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР) від 02.12.2010 № 2755-VI. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
4. Наказ Мінфіну від 07.02.2013 № 73 «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №16 «Витрати» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://proaudit.com.ua/buh/standart/p-s-bo-16-vitrati.html>
6. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) на підприємстві, затверджені Наказом Державного комітету промислової політики України від 02 лютого 2001 року №47 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dised.com.ua/content/accounting.html>

Розробник

Гарант освітньої програми

(підпис)

(підпис)

(Г. Л. Ступнікер)

(О. О. Кахович)